

Μορφωθ

N. 107

ΒΙΟΣ
ΚΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΤΕΝΟΥΣ
ΚΑΙ ΝΕΟΥ ΕΛΕΗΜΟΝΟΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΘΗΒΩΝ
ΚΑΙ ΕΞΑΡΧΟΥ ΠΑΣΗΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

~~~~~  
Ψαλλομένη τῇ 29ῃ Ἀπριλίου  
~~~~~

Ὁ ποιηὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβά-
των κατὰ Ἰωάν. (ε. 1-16.)

ΝΥΝ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΤΥΠΟΙΣ ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΔΑΠΑΝΗ ΤΩΝ

ΑΔΕΛΦΩΝ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ

ΤΥΠΟΙΣ ΑΔΕΛΦΩΝ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ
ΕΝ ΧΑΛΚΙΔΙ

1903

Petit

P. 113

h 63 X

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ

ΤΗ:

Α. Μ. ΤΗ ΕΥΣΕΒΕΣΤΑΤΗ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗ:

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΟΛΡΑ:

ΗΣ ΔΑΠΑΝΑΙΣ

ΑΝΗΓΕΡΘΗ Ο ΕΝ ΘΗΒΑΙΣ ΦΕΡΩΝΥΜΟΣ ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ

Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΚΑΛΟΚΤΕΝΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΣ
ΕΛΕΗΜΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ
ΕΞΑΡΧΟΣ ΠΑΣΗΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ.

ΤΟΙΣ ΕΝΤΕΡΕΣΟΜΕΝΟΙΣ

Μέχρι τοῦδε συνηθίζετο ἐν ταῖς βιογραφίαις τῶν ἁγίων ὑπὸ τῶν ἐκδιδόντων νὰ μὴ ἀναγράφηται ὁ χρόνος τῆς ἀκμῆς αὐτῶν· οὕτω πως δὲ ὁ ἀναγνώστης μὴ εὐρίσκων σταθερὸν θεμέλιον τῶν γνώσεών του ἐξεμάνθανεν ὡς μῦθον τὸν βίον τοῦ Ἀγίου καὶ ἐν πάσῃ περιστάσει ἢ ἀπέφευγεν ἂν πολλὰ ἐγνώριζεν ἢ πάντοτε αὐτὸν ἐπανελαμβάναν ἂν μὴ τι ἄλλο ἐγνώριζεν.

Ἡμεῖς προσεπαθήσαμεν νὰ φέρωμεν εἰς φῶς τὴν ἀλήθειαν καὶ μάλιστα πολλάκις καὶ τὰς ἱστορικὰς πηγὰς ὑπεβάλομεν ὑπὸ τὴν βάσανον τῆς κριτικῆς ἱστορίας· τοῦτο δ' ἐπράξαμεν ὧδε.

Ἐπεδιώξαμεν νὰ περιγράψωμεν καὶ χαρακτηρίσωμεν τὴν καταστασιν τῶν χρόνων εἰς οὓς ἀναφέρεται ἡ ὑφ' ἡμῶν ἐκτεθεῖσα βιογραφία, τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς πρὸς συμπλήρωσιν αὐτῶν ἀποπείρας.

Οὕτω δὲ πρῶτοι ἀνοίξαντες τὴν ἀκανθώδη πρὸς τὴν ἀλήθειαν ὁδὸν ἐλπίζομεν ὅτι θὰ τύχωμεν τῆς συγγνώμης τῶν ἀκολουθῶν, ἂν κατὰ τι τῆς ἀληθείας ἐξ ἀγνοίας παρεξέτράπημεν.

Πεπειθότες ὅτι τὸ ἔργον ἡμῶν θ' ἀναγνωσθῇ ὑπὸ πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ φιλορθήσκων προβαίνομεν εἰς τὴν ἐκδοσιν μετὰ τὴν ἐλπίδα ὅτι, ἂν που δὲν κατωρθώσαμεν ἡμεῖς νὰ ἐργασθῶμεν προσηκόντως ἐξ ἀγνοίας, τοῦτο θὰ πράξωσιν οἱ μεθ' ἡμᾶς μέλλοντες νὰ προβῶσι εἰς ἐκδοσιν πληρεστέρου ἔργου.

Σὺν τῇ βιογραφίᾳ ταύτῃ δημοσιεύομεν ἐν τέλει καὶ τὴν ἁσματικὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἀγίου εἰλημμένην ἐκ παλαιῶν τῆς ἐκκλησίας χειρογράφων.

*Ε ρ ρ ω δ θ ε

ΕΥΘ. Γ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ.

ΒΙΟΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΓΩΝΕΣ
 ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
 ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΤΕΝΟΥΣ
 ΚΑΙ ΝΕΟΥ ΕΛΕΗΜΟΝΟΣ
 ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΘΗΒΩΝ
 ΚΑΙ ΕΞΑΡΧΟΥ ΗΛΗΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

"Όπως μάθη τις τὸν βίον ἀνθρώπου παλαιότερας ἐπο-
 χῆς πρέπει νὰ γνωρίσῃ τὴν κοινωνικὴν καὶ πολιτικὴν
 κατάστασιν τῶν χρόνων ἐκείνων, νὰ γνωρίσῃ τοὺς συγ-
 χρόνους ἀνθρώπους, τὴν χώραν, ἐν ἣ ἐζησε, καὶ ἐπὶ τού-
 του στηριζόμενος ὡς ἐπὶ ἀσφαλῶν θεμελίων νὰ μελετή-
 σῃ ἡ περιγράφῃ τὸν βίον τοῦ προσώπου, περὶ οὗ πρόκει-
 ται. Διότι ὁ μὴ στηριζόμενος ἐπὶ τοιούτων βάσεων δια-
 τρέχει τὸν κίνδυνον ὡς οἰκοδομῶν ἐπὶ ἄμμου νὰ μὴ πι-
 στεύηται.

Περιγράφομεν νῦν τὴν κατάστασιν τοῦ ΙΒ. μ. χ. αἰ-
 ῶνος, καθ' ὃν μάλιστα χρόνον βασιλεὺς τῆς Βασιλί-
 δος τῶν πόλεων, τοῦ ἡρωικοῦ Βυζαντίου, ἦτο ὁ ἡρωικώ-
 τατος τῶν ἀναβάντων ποτὲ ἐπὶ βασιλικῷ θρόνῳ, ὁ Μα-
 νουὴλ Κομνηνός.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τούτου τὸ μέγα Ἑλληνικὸν κράτος
 πανταχόθεν ἠπειλείτο ὑπὸ πάντοδα πῶν ἐχθρῶν μετὰ βου-
 λιμίας βλεπόντων πρὸς μεγαλοπρεπῆ λάφυρα. Νῦν θὰ πε-
 ριλάβωμεν εἰς τὴν διήγησιν τοὺς λαοὺς, πρὸς οὓς ὁ Μα-
 νουὴλ ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων ἦλθεν εἰς πόλεμον. Τὴν
 Σικελίαν τότε κατεῖχον οἱ Νορμαννοὶ ὑπὸ βασιλέα τὸν Ρο-
 γῆρον. Οὗτοι ἀπὸ βαρβάρων χωρῶν ἀποικισθέντες δὲν ἀ-
 πέβαλον ἀμέσως τὰς κακὰς ἐξεῖς σὺν τῇ ἀπὸ τῆς βαρβά-

βίου αὐτῶν γῆς μετανάστατεύσει, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ μάλι-
 στα πεπολιτισμένῃ Σικελίᾳ ἐγκαθιδруθέντες ἐξηκολούθουν
 τὸ ἔργον τῆς ἐπιδρομῆς.

Ἐγένετο ἤδη παρέλθει, πολὺς χρόνος ἀπὸ τῆς πρώτης
 σταυροφορίας καὶ τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἰδρυθὲν Κράτος διετα-
 λεύετο ἐνεκα τῆς ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν περισσίγχεως τῶν
 ἱερῶν ἐκείνων τόπων, οἱ δὲ κατέχοντες τὰς χώρας ἐκείνας
 Εὐρωπαῖοι Βασιλῆσκοι ἐζήτησαν ἐπικουρίαν ἐξ Εὐρώπης
 πρὸς διάσωσιν αὐτῶν.

Βασιλεὺς τότε τῆς μὲν Γαλλίας ἦτο Λουδοβίκος ὁ Ζ.
 τῆς δὲ Γερμανίας Κορράδος ὁ Γ. μετὰ δὲ τὴν ἄλωσιν τῆς
 Ἐδέσσης τῷ 1146 ὑπὸ τῶν Τούρκων, ἥτις ἦτο τὸ κυ-
 ριωτάτον προπύργιον κατὰ τῶν ἐξ ἀνατολῶν πολεμίων, ἀ-
 περῆσαν οἱ δύο οὗτοι βασιλεῖς νὰ ἀπέλθωσιν εἰς βοή-
 θειαν τῶν Χριστιανῶν τῆς Συρίας τῷ 1147.

Ταῦταχρονως ἐγένετο εἰς τὰς Ἑλληνικὰς τοῦ Κρά-
 τος χώρας ἐπιδρομὴ τῶν Νορμαννῶν ὑπ' αὐτὸν τὸν Βα-
 σιλέα Ρογῆρον Β., ἐκ τῆς συμπτώσεως δὲ ταύτης πει-
 θόμεθα ὅτι εἶχε γίνεαι προηγουμένη συνεννόησις τοῦ Κορ-
 ράδου καὶ Ρογῆρου, καὶ ὅτι ὁ μὲν πρῶτος ἐσχέπει τὴν κα-
 τάληψιν τῆς Κων)πόλεως, ὁ δὲ δεύτερος τῇ συμβουλῇ τοῦ
 πρώτου ἀπεκόμισε πλουσίας λείας ἐκ τῶν χωρῶν τούτων
 καὶ προεκχέλεσε τὴν διόσπασιν τῶν Ἑλλήν. στρατευμάτων
 εἰς πολλὰ τοῦ Κράτους σημεῖα. Καὶ τὰς μὲν ἐχθρικός τοῦ
 Κορράδου πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος διαθέσεις μετ' ὅλην
 τὴν πρὸς τὸν Μανουὴλ συγγένειαν ἀπέδειξεν ἡ μετὰ
 ταῦτα διζγωγή τῶν Σιτῶν τῶν ἀγρίων σταυροφόρων, οἵ-
 τινες οὐδαμῶς διέφερον τῶν Νορμαννῶν.

Ἀλλὰ καὶ ἀγαθώτερόν τι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναμένῃ τις
 ἐξ ἐκείνων, οἵτινες ρητὴν συνθήκην συνῆψαν πρὸς τοὺς
 ἐπιδρομείς, καὶ ἡ Νικήτας ὁ Χωνιάτης ἀναφέρει.

Οἱ Νορμαννοὶ δι' 60 πλοίων ὤρμησάν ἐπὶ τὴν Κέρκυ-
 ραν ἣν εὐχερῶς κατέλαβον, διότι οἱ πενέστεροι δὲν ἀντέ-
 στησαν ἅτε βαρέως φέροντες τοὺς βαρεῖς τοῦ Κράτους.

φόρους. Ὁ ναύαρχος τοῦ στόλου τότε καταληφθεὶς τῆς Κερκύρας, Ἑλληνας τὸ γένος καὶ ὀνομαζόμενος Γεώργιος Ἀντιοχεὺς περιέπλευσε τὴν Πελοπόννησον καὶ ἐπεχείρησε νὰ κυριεύσῃ τὴν Μονεμβασίαν, ἀλλ' ἀπέτυχεν. Ἐστράφη δὲ μετὰ ταῦτα ὁ ἐπιδρομεὺς πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἐλεηλάτησε τὰ δυτικὰ τῆς Ἑλλάδος παράλια ἀσκοποιήσας τοὺς Ἀχαρνᾶνας καὶ Αἰτωλοὺς.

Ἄλλ' ὁ σκοπὸς τῶν ἐπιδρομῶν δὲν εἶχε τελειώσει διὰ τούτων τῶν ἐπιχειρήσεων, εἰσπλεύσαντες δὲ εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον ἀπεβιβάσθησαν εἰς Κρίσαν καὶ ἐστράτευσαν κατὰ τῶν Θηβῶν.

Πρὶν ἢ περιγράψωμεν τὰ αὐτοὶ συμβάντα, δὲν θεωροῦμεν ἄσκοπον νὰ διατρέψωμεν εἰς τὴν τότε κατάστασιν τῆς πέλειος ταύτης. Ἡ πόλις τῶν Θηβῶν τότε ἦτο εἰς ἐμπορικὴν καὶ βιομηχανικὴν ἀκμὴν ὑφίστην, ἦτο δὲ τὰ μάλιστα ἐξάρχουστος διὰ τὴν μεταξουργίαν, ἥς τὰ ἔργα ἦσαν πλουσιώτατα καὶ ποικιλώτατα. Ἀλλὰ καὶ ὡς πόλις καθ' ὅλου κατεῖχε τὰ πρωτεῖα ἐν τῇ Στερεᾷ Ἑλλάδι καὶ ἦτο ἀνὰ δεξιμένη πρωτεύουσα ταύτης. Ἦδρευε δὲ τότε ἐν Θήβαις Μητροπολίτης ἀνυψωθείς τῆς ἐδρας πρότινος ἀπὸ Ἀρχιεπισκοπῆς εἰς Μητρόπολιν Ὁ δ' ἡδρεύων ἐν ταύτῃ εἶχε τιτλὸν «Ἐξάρχος πάσης Βοιωτίας».

Οἱ ἐπιδρομεῖς λοιπὸν εἰσέβαλον εἰς τὴν πρωτεύουσάν τῆς Ἑλλάδος ἀκωλύτως σχεδόν, διότι οὐδέποτε ἴσως περιέμενον οἱ κάτοικοι ταύτης ὅτι ὁ ἐπιδρομεὺς θὰ ἐφθάνεν εἰς τὰς κατηρειπιωμένας πύλας τῆς χωρὶς τὰ βασιλικὰ στρατεύματα ν' ἀντιπαλῶσι κατ' αὐτοῦ ἔστω καὶ ἅπαξ.

Ἡ τότε κατάστασις τῶν πραγμάτων, ἥτις ἦτο δεινὴ ἐνεκὸν τῆς διὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους διαβάσεως τῶν σταυροφορικῶν στρατευμάτων, δὲν ἐπέτρεπεν εἰς τὸν βασιλέα Μανουὴλ τὴν ἀπὸ τῶν τειχῶν τῆς βασιλευούσης ἀπομάκρυνσιν ἢ τὴν ἐκπεμπὴν στρατοῦ, διότι ὁ ἀγὼν ἦτο περὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Κράτους, τῆς Βασιλευούσης πόλεως.

Οἱ ἐπιδρομεῖς λοιπὸν διελθόντες ἀκωλύτως τὸ ἀπὸ Κρί-

σῆς εἰς Θήβας διάστημα καὶ οὐδενὸς ἀντιπαλόντος εἰσβάλλοντες εἰς τὰς Θήβας παντοιοτρόπως διήρπασαν τὴν πόλιν.

Κατὰ τὴν περιγραφὴν τοῦ αἰοιδίμου Παπαρρηγοπούλου «χρυσός, ἄργυρος, πολύτιμοι λίθοι, τὰ πάντα ἀπῆχθησαν· ἐμπορικαὶ ἀποθήκαι, ἰδιωτικαὶ οἰκαί, ἱεροὶ ναοί, τὰ πάντα ἐγυμνώθησαν καὶ ἔπειτα πάντες οἱ πολῖται ἡναγκάσθησαν νὰ ἐμίσωσιν ὅτι οὐδὲν ἀπέκρυψαν τῶν πολυτίμων πραγμάτων· καὶ οὐδὲ τοῦτο ἤρκεσεν, ἀλλὰ πολλοὶ ἡχμαλωτεύθησαν καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες, καὶ μάλιστα ὅσοι ἐφημίζοντο ὡς ἐπιτήδευοι μεταξουργοί». Τὴν ἀλώσιν καὶ διαρπαγὴν τῶν Θηβῶν ἐπηκολούθησεν ὁμοίᾳ τῆς Κορίνθου, τῆς Εὐβοίας καὶ τῶν Ἀθηνῶν.

Μετὰ τὴν λεηλασίαν ταύτην οἱ ἐπιδρομεῖς ἐπανῆλθον ὀριαμβεοτικῶς εἰς Πάνορμον τῆς Σικελίας, ἐνθα ἰδρυσεν μνημεῖον τῆς ἐπιτυχοῦς ἐπιδρομῆς τὴν γέφυραν τοῦ ναυάρχου (ponte dell' Ammiraglio). Ἐγκατέστησε δ' ἐν Πάνορμῳ τὰς μεταξουργοὺς γυναῖκας καὶ ἐδίδαξε δι' αὐτῶν εἰς τοὺς ὑπηκόους τοῦ τὴν βιομηχανίαν ταύτην, καθ' ἣν μετ' οὐ πολὺ ἡ Σικελία διηγωνίσθη πρὸς τὰ ἐν τῷ ἀνατολικῷ κράτει ἐργαστάσια. Καὶ ταῦτα μὲν ἔστωσαν ὡς σύντομοι χαρακτηρισμοί, νῦν δὲ προβαίνομεν εἰς τὸν ἡμέτερον σκοπὸν.

Περὶ τὰ μέσᾶ λοιπὸν τοῦ ΙΒ. αἰῶνος καὶ ὑπὸ τοὺς ἀνώτερώ τεθέντας ὅρους τῆς καταστάσεως τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους ἐγεννήτο ἐν τῇ Κωνσταντίνου πόλει παιδίον, οὐτίνος ἢ δρᾶσις προώριστο νὰ περιλάβῃ ἀνοικτὸν ὀρίζοντα.

Ὁ Κωνσταντίνος Καλοκτένης πλούσιος εὐπατρίδης μὴ δυνάμενος νὰ γεννήσῃ ἐκ τῆς συζύγου αὐτοῦ Μαρίας υἱὸν ἠϋξάτο εἰς τὴν Θεοτόκον, ὅτι ἂν εὐχῇ τοῦ ἐκπληρωθῶσι, θὰ ἀφιερῶσθαι τὸν τεχνησόμενον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ αἰτήσις τοῦ ἐξεπληρώθη καὶ μετ' οὐ πολὺ ἡ Μαρία ἐγέννησεν υἱὸν, ὃν ὠνόμασαν Ἰωάννην.

Ὁ υἱὸς ἐπιμέλως ὑπὸ τῆς μητρὸς γαλουχθεὶς καὶ λαβὼν τὴν ἀπαιτουμένην πρὸς μάθησιν ἡλικίαν ἀπεστάλη

εἰς τὸ σχολεῖον, ἐνθα πάντοτε ἐπρώτευεν. Ἡγαπᾶτο δὲ υπερβάλλοντως ὑπὸ τῶν διδασκάλων του, οἵτινες προέλεγον περὶ τῆς μελλούσης αὐτοῦ δράσεως. Διότι ἡ τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων διδασκαλία ὁπόταν γίνεται πρεπόντως ἀναδεικνύει τοὺς μέλλοντας νὰ δράσωσιν ἐν τινὶ σταδίῳ. Ὁ ἅγιος δ' ὁμοίως ἐνταῦθα ὁμοίως πάντων ἐπεμέλετο γινόμενος οὕτω πρότυπον ἀληθοῦς μαθητοῦ.

Ἀπὸ τοῦ σχολείου ἐξήρπασεν αὐτὸν ὁ πατήρ εἰς δωδεκάετη ἡλικίαν καὶ παρέδωκεν (αὐτὸν) εἰς χεῖρας τοῦ Μεγάλου Δομεστίκου, ὅπως προσσκήσῃ αὐτὸν πρὸς τὸ εὐρὺ μέλλον.

Ὁ Μέγας Δομεστικός τῆς Βυζαντιακῆς Αὐλῆς ἦτο ἐξέχον πρόσωπον, Λυλάρχης τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ στρατιωτικοῦ οἴκου Ἀρχηγός, εἶχον δ' αὐτὸν οἱ Βασιλεῖς καὶ πρὸς διδασκαλίαν τῶν τέκνων τῶν καὶ πρὸς καθορισμὸν τῆς θέσεως τῶν Ἀριστοκρατικῶν.

Τὸν χαρακτήρα τοῦ Ἰωάννου, ἐφ' οὗ ἡ μήτηρ εἶχεν ἀσκήσει δύναμιν μεγαλύτεραν τοῦ πατρὸς, διερωτήσας ὁ Μ. Δομεστικός καὶ εὗρων ὅτι μεζονὰ εἶχε κλίσιν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἢ πρὸς τὸν Σαράτον, ἵσως διότι ἐκτός τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐπιδράσεως τῆς μητρὸς ἠκολούθει καὶ τὴν ὑπὸ τῶν γονέων πρὸς γέννησιν υἱοῦ εὐχὴν, κατέταξεν αὐτὸν, εἰς τὴν τάξιν τῶν Ἱερομονάχων.

Ὅ,τι πρότερον παρελίπομεν νὰ γράφωμεν πρὶ τῆς εὐσεβείας τοῦ Ἀγίου θὰ συμπεριλάβωμεν ἐν ταῖς ἐξῆς ὡς προείπομεν ὁ Ἰωάννης ἐγεννήθη κατόπιν εὐχῆς τῶν γονέων του, εἰς ταύτην δὲ τὴν εὐχὴν ἐνέμεινε πιστός, διότι ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας τρανὰ δείγματα τῆς εὐσεβείας του παρουσίασε τὸν πρὸς τὴν Θεοτόκον εὐσεβῆ ἔρωτα, πρὸς ἣν πάντοτε προσήρχετο καὶ ἐψάλλεν ἐγκώμια εἰς δόξαν τῆς μητρὸς τοῦ Λυτρώτου τοῦ κόσμου.

Τοῦτο οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ πράττῃ πρὶν δ' ἡ παραδοθῇ εἰς τὸν μέγαν Δομεστικόν, ἐν ᾧ ἐφαλλε τοὺς χαιρετισμοὺς τῆς Θεοτόκου μόνος, πλήρης ἀροσιώσεως καὶ θρησκευτι-

κῆς εὐλαβείας, ἐπιστάσα ἡ Θεομήτωρ ἀοράτως προανήγγειλε τὸ μέλλον νὰ συμβῇ ὡς πρὸς τὴν δρᾶσιν του εἰπούσα «Χαίροις καὶ σὺ τῶν Θηβῶν προστάτα», τοῦτο λέγεται ὅτι ἐξεφωνήθη καθ' ἣν ὥραν ὁ ἅγιος ἔλεγε τὸ «Χαῖρε. νύμφη ἀνύμφευτε».

Μετὰ τοῦτο κατέλαβε τὸν ἅγιον ἐκπληξίς καὶ ὡς ἐκ τῆς μικρᾶς ἡλικίας του καὶ διότι ἦτο μόνος, ἀλλὰ ταχέως ἐπανέκτησε τὴν ψυχραιμίαν του, διότι ἡ ἀγάπη ἐκβάλλει τὸν φόβον τελείως, αἱ προσευχαί του ἐδιπλασιάσθησαν παρακολουθούμεναι ὑπὸ δακρύων εὐλαβείας καὶ ἀροσιώσεως.

Ἡ τοιαύτη ἐμφάνισις ἐνέπλησε χαρᾶς τὸν Ἰωάννην ὅστις ἔκποτε ἤρξατο δραστηριώτερον παρασκευαζόμενος διὰ τὸ ὑψηλὸν ἀξίωμα, διότι νῦν ἐπίσθη ὅτι ἐκεῖνο ὅπερ ἐπέδιωκε θὰ ἐπέλθῃ κατ' εὐχὴν ταχέως ἢ βραδέως.

Ἡ τότε παντοία διασάλευσις τῶν πεποιθήσεων ἐν τε τῇ πολιτείᾳ καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπὸ τῶν ἐπεληόντων σταυροφόρων, οἵτινες μετεχειρίσθησαν ἱερὸν ὄνομα, ὅπως βδελυρὰ ἔργα τελέσωσιν, ἀπῆτει ἀνδρας ἐκτάκτου ἰκανότητος καὶ καταπληκτικῆς ἐνεργείας πρὸς ἐμπέδωσιν αὐτῶν.

Ὁ Μητροπολίτης Θηβῶν, οὗτινος ἀγνοεῖται τὸ ὄνομα, κατὰληθρθεῖς ὑπὸ μεγάλης ἀπελπισίας διὰ τὴν γενομένην ἐπιδρομὴν καὶ τὰς μυρίας ἀρπάγας καὶ καταπιέσεις τῶν Νορμαννῶν μετ' ὀλίγον χρόνον ἀπέθανεν. Ἐπὶ τὴν ἔδραν ταύτην ἔδει νὰ προσέλθῃ ἀνὴρ ἐκείνου ἰκανώτερος, ὅπως ἐπαναφέρῃ τοὺς κατοίκους ἐκ τῶν δυστυχημάτων εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου διότι ὅπου συμβαίνουσι τοιαῦτα ἐπιδρομαὶ καὶ ὁ διὰ τοῦ ἰδρώτος κτησάμενός τι ἔστω καὶ ἐλάχιστον στερεῖται τούτου, ἐκεῖ ἐπέρχεται μεγίστη σύγχυσις φρενῶν, βαρεῖα φράσεις ἐκφεύγουσιν τῶν χειλέων τῶν παθόντων καὶ ἡ θρησκεία καταπίπτει. Ἐκτός δ' ὁμοίως τούτου καὶ ἡ αἰγματούχιστος πολλῶν ἐπιφανῶν Χριστιανῶν, ὅπως διδάξωσι τὴν μεταξουργίαν εἰς τοὺς Νορμαννοὺς, ἀφῆκε τὴν πόλιν ἔρημον ἀνθρώπων, ἂν καὶ πρότερον ἦτο πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως μὴ λαβοῦσα τὸ πρᾶγμα ὑπὸ σοδάραν ἐποψιν ἀπέστειλε μετὰ τινα χρόνον Μητροπολίτην τινα, ὅστις ὁμῶς ἀπέθανε καθ' ἑδὼν ὁ αἰφνίδιος τούτου θάνατος ἀνηγγέλθη εἰς Θήβας οἱ δὲ κάτοικοι ἐπεμψαν Πρεσβείαν πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως πρὸς προχείρισιν καὶ ἀποστολὴν νέου Μητροπολίτου. Τοῦτο ἐγένετο ἀμέσως, διότι μεθ' ὅλην τὴν ἐρήμωσιν τῆς πόλεως τῶν Θηβῶν αἱ ἄλλαι πόλεις δὲν ἔπαυσαν ἀναμένευσαι τὴν ἐκεῖ μετὰβασιν ἀνδρὸς ἐπιφανοῦς. Ὡς δὲ προηγουμένως εἶπομεν ὁ Μητροπολίτης Θηβῶν ἦτο Ἐξαρχος πάσης Βοιωτίας, ἧς αἱ πόλεις τότε ἤρχαζον, ἐπεβαλλετο δὲ καὶ ἐπὶ τῶν πόλεων τοῦ Θέματος ἐλοκλήρου τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος.

Ὡς καταλλήλως λοιπὸν διὰ τὴν Ἑδρὰν πάσης Βοιωτίας ἐθεωρήθη ὁ Ἰωάννης Καλοκτένης, ὅστις μέχρι ἐκείνου τοῦ χρόνου ἐμόναζεν ἀναμένων τὴν περὶ αὐτοῦ ἀπόφασιν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας. Οὗτος εἶχε καὶ τοῦτο τὸ προσόν, ὅτι εἶχε κληθῆ ὑπ' αὐτῆς τῆς Θεοτόκου πρᾶστᾶς τῶν Θηβῶν. Ἡ ἐκλογὴ δ' αὕτη καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πρότερον ἀποσταλέντος δὲν ἀπῆρσεν εἰς τὸν Ἰωάννην, ἀλλ' ἔσπευσε πρὸς ἀνάληψιν τῆς Ποίμαντορικῆς ράβδου.

Ἡ ἀναγγελία τῆς ἀναρρήσεως τοῦ Ἰωάννου ἀκουσθεῖσα ἐν Θήβαις μεγάλην ἐνεποίησε χαρὰν, διότι ἦτο, γνωστὴ ἡ δραστηριότης αὐτοῦ, ὁ δὲ ἐλάχιστος χρόνος ὁ μεσολαβήσας ἀπὸ τῆς ἀναρρήσεως μέχρι τῆς μεταβάσεως αὐτοῦ εἰς Βοιωτίαν ἦτο ἱκνὺς πολλὰ διὰ τῆς ταχύποδος φήμης νὰ διασπείρῃ, ὥς ἐκ τούτου δὲ ἔσπευσαν πάντες οἱ Θηβαῖοι πρὸς ὑποδοχὴν αὐτοῦ σὺν γυναίξιν καὶ τέκνοις.

Ὡς πρότερον εἶπομεν οἱ ἐπιδραμόντες Νορμαννοὶ διήρπασαν οὐ μόνον τὰς οἰκίας καὶ τοὺς θησαυροὺς τῶν ιδιωτῶν, ἀλλ' ἔθηκαν τὴν μιὰν χεῖρά τῶν κατ' ἐπ' αὐτὰ τὰ ἱερὰ, ἐγύμνωσαν τοὺς ναοὺς καὶ τὰς ἀγίας αὐτῶν εἰκόνας ἀφῆρπασαν.

Τὰ ἀνωτέρω συμβάντα καὶ ὁ σύγχρονος περίπου θάνατος

τοῦ προκλήτου Μητροπολίτου ὡς καὶ ἡ αἰχμαλωσία τῶν ἐπιφανῶν ἔρριψε τοὺς εὐσεβεῖς εἰς κυκεῶνα τῶν φρενῶν. Ταῦτοχρόνως μάλιστα μετόκησαν εἰς Θήβας ἐκ πληθυσμῶν πόλεων Ἑβραῖοι κερδοσκόποι, οἵτινες δι' ὀλίγων χρημάτων ἀνεσκεύασαν τὰ διαρπάγέντα ἐργοστάσια καὶ ἀνέλαβον τὴν μεταξουργίαν νὰ ἐπαναφέρωσιν εἰς τὴν προτέραν ἀκμὴν μισθούμενοι Χριστιανούς ἐργάτας.

Οἱ Χριστιανοὶ οὗτοι ἕνεκεν τῆς μαστιχούσης αὐτοὺς ἀπορίας ἠναγκάζοντο ν' ἀναλαμβάνωσι παρ' ἐκείνοις ἐργασίαν, ὅπως πορίζωνται τὸν ἐπιούσιον ἄρτον.

Ἀλλ' ἡ τοιαύτη σχέσις τῶν ἀφελῶν Χριστιανῶν πρὸς τοὺς Ἰουδαίους διέθηκεν αὐτοὺς δουλικώτερον ὅποτε δὲν ἠδύναντο ἀλλαχόθεν νὰ πορίζωνται τὰ πρὸς τὸ ζῆν, διότι δὲν ἦσαν διατεθειμένοι πρὸν τέλεσιν ἄλλων ἔργων ἀπὸ τῆς μικρᾶς ἡλικίας.

Ἐνεκα τῶν διαγραφεισῶν αἰτιῶν οἱ Χριστιανοὶ εἶχον λησμονήσῃ περίπου τὸ Ἑορτολόγιον, διότι τὰς ἐορτάς ἐκάνον ὡς οἱ διευθύνται καὶ ιδιοκτῆται τῶν ἐργοστασίων, οὐχὶ δὲ οἱ ἐργάται.

Ὡς οἱ κάτοικοι τῶν Θηβῶν εἶχον περιπέσει εἰς ἀληθὴ θρησκευτικὸν λήθαργον, ὅπουθεν ἔπρεπε ν' ἀνευρεθῇ ἐπιδέξιος ἀνὴρ, ὅπως τοὺς ἐξαγάγῃ.

Ἡ θριαμβευτικὴ τοῦ Ἁγίου εἰσοδος εἰς τὴν ἐνδοξὸν πόλιν καὶ μάλιστα κατὰ τὰς δυσχερεῖς ταύτας περιστάσεις ἀπῆτει τοιαύτην παρ' ἐκείνου δραστηριότητα, ὥστε νὰ δειγθῇ ἀνώτερος τῶν προσδοκιῶν τῶν ὑποδεξαμένων αὐτόν.

Ὅθεν εἰσελθὼν εἰς ταύτην ἀμέσως ἤρξατο ἐργαζόμενος ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας ἐκείνης.

Κατηθύνθη εἰς τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου, ὃν εὔρε γυμνὸν καὶ μικρὸν σχετικῶς πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ποιμνίου του· ἀμέσως διέταξε τὴν μέχρι θεμελίων κατεδάφισιν καὶ ἀνέγειρσιν αὐτοῦ εἰς μέγεθος καὶ κάλλος ἀπαράμιλλον, τὰ πλεῖστα τῶν ἀπαιτηθέντων χρημάτων αὐτὸς δαπάνησας ἐκ τοῦ ἰδιαίτερου πατρικοῦ θησαυροφυλακίου.

Τὸν ναὸν τοῦτον ἐκόσμησε διὰ πολλῶν τοιχογραφίῶν, αἵτινες παριστῶν πολλὰς ἐκ τῶν ἐν τῇ ἀγίᾳ Γραφῇ ἀναφερομένων σκηνῶν· ἄνωθεν δὲ ἐσκέπασε διὰ μολυβδίνων, πλακῶν.

Ἡ ἡλικιωτάτῃ αὕτῃ μέριμνα ἡ γοργῶς μετὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ Ἰωάννου συντελεσθεῖσα, ἡ πατριωτάτῃ αὐτοῦ διδασκαλία καὶ ἡ ἀπαυστος ἐλεημοσύνη ἠνάγκασε πολλοὺς τῶν Ἑβραίων νὰ ἀσπασθῶσι τὸν Χριστιανισμόν, τοὺς ἄλλους κατέστησε ἡπιωτέρους πρὸς τοὺς ἐργάτας προσέδωκε δ' αὐτῷ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ νέου Ἑλεήμονος.

Νῦν ἀνεξφογόνῃ ἡ παλαιόθεν ἀκμάσασα βιομηχανία, ἀνεπτύχθη τὸ ἐμπόριον, δὲν ἐδυστύχουν οἱ πρότερον πτωχοὶ ὄντες, διότι τοὺς εὐσεβεστέρους ὑπεστήριξεν αὐτὸς οἱ ἰδίων του χρημάτων.

Δὲν ἠρκέσθη δ' ὅμως εἰς μόνὰ ταῦτα ὁ Ἅγιος, ἀλλ' ἐπέτελεσε πολλὰ καὶ ποικίλα ἔργα, ὧν ἕνεκα ἠγαπήθη ὑπὸ τῶν Θηβαίων ὑπὸ δὲ τοῦ Θεοῦ ἐτοποθετήθη εἰς τὴν χερεῖαν τῶν Ἀγίων.

Ἐπετέλεσεν ἐν τῇ πόλει ἔργα ὑψίστης ὠφελείας.

Καὶ πρῶτον μετέφερε τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ Ἰσμηνοῦ εἰς τὴν πεδιάδα, ἐξ ὧν ποτίζεται ἄχρι τοῦδε ὀλοκλήρος ἡ γόνιμος χώρα τῶν Θηβαίων σὺν τοῖς προάσταις, Πυρίφ καὶ Ἀγίοις Θεοδώροις καὶ ἀποδίδει καρποὺς πολλοὺς· χρησιμοποιηθέντα καὶ ὡς κινητήριος δύναμις πλείστων ὑδρομύλων. Ἡ μεταφορὰ τῶν ὑδάτων μετέβαλεν ὀλοτελῶς τὸν ροῦν τοῦ ποταμοῦ καὶ διὰ τοῦτο ὁ νέος δὲν διετήρησε τὸ παλαιὸν ὄνομα, ἀλλ' ἔλαβε τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου κληθεῖς Ἀγιάννης· ἐν ᾧ δὲ τοιοῦτον ἔργον ἐπέρανε πρὸς ἀρδουσιν τῆς χώρας τῶν Θηβαίων καὶ προαστείων παραλήλως συνήρῃσε τὰ ὕδατα διαφόρων πηγῶν, αἵτινες μέχρι τοῦδε οὐδεμίαν ὠφέλειαν παρείχον, καὶ ταῦτα μετήνεγκεν εἰς τὴν πόλιν ὡς ἀναφέρει βιογραφία τις τοῦ Ἁγίου, ἐξ ἧς ἀποσπάσματα μόνον ἐσώθησαν «εἰσήγαγε δὲ καὶ ὕδατα πάνυ εὐκράτα ἐν τῇ πόλει» καὶ «τὸν ροῦν τῶν ὑδά-

των τοῦ Ἰσμηνοῦ ποταμοῦ μετέτρεψε πρὸς τὴν πεδιάδα»· μετὰ δὲ ταῦτα, ὅπως τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου μείνῃ ἀνεξάλειπτον, ὑποδόμησαν οἱ Θηβαῖοι ναὸν εἰς μνήμην αὐτοῦ ἀκριβῶς κατὰ τὴν θέσιν ἐκείνην, ἐξ ἧς ἐγένετο ἡ μεταφορὰ τῶν ὑδάτων τοῦ Ἰσμηνοῦ πρὸς τὴν πεδιάδα. Ἐρείπια τοῦ ὁποῦ σῶζονται ἔτι.

Ἡ τῶν ἐργῶν τούτων ἐκτέλεσις δὲν ἐκόρεσε τὸν Ἅγιον τῆς πρὸς ἐλεημοσύνην κλίσεώς του, ἀλλ' ἐκάστοτε εἰς μείζονα προέτρεπεν αὐτόν, διότι ἠρύετο τὴν εὐδαιμονίαν ἀπὸ τῆς εὐτυχίας τῶν ἄλλων· αἱ καθ' ἐκάστην ἐπιφανόμεναι ἀνάγκαι τῆς πόλεως, ὡς ἐκ τῆς τῶν πολλῶν συρροῆς, ἡ πλήμμυρα τῶν ἀσθενῶν καὶ τῶν πτωχῶν ἡ δυστυχία, τῶν γερόντων ἡ γυνόντης καὶ ἀξιοδάκρυτος κατάστασις προήγαγε τὸν Ἅγιον εἰς τὴν ἐπινόησιν ἰδρύσεως πολλῶν εὐεργετικῶν καταστημάτων.

Ἰδρύσε Γηροκομεῖον κοινόν, ἵνα προλάβῃ τὸ ἄτοπον πολλῶν τέκνων, αἵτινα καταλείπουσι τοὺς γονεῖς αὐτῶν ἀστέγους εἰς τὴν διάκρισιν τῆς τοῦ ἀνέμου πνοῆς· διότι τὸ ἄτοπον τοῦτο ἀνηθίκους τοὺς ἀνθρώπους ποιεῖ πρὸς τὸ θεῖο-τατον ἐν τῷ κόσμῳ, πρὸς τοὺς γονεῖς, οἵτινες ἔδωκαν ἡμῶν τὴν ἐν τῷ ἡλίῳ τούτῳ ὑπαρξίν.

Ἐκτίσε Πτωχοκομεῖα πρὸς περίθαλψιν τῶν ἀστέγων πτωχῶν, οἵτινες περιεφέροντο ἀνὰ τὰς ὁδοὺς γινόμενοι δυστυχεῖς καὶ ἀναγκάζοντες τοὺς ἄλλους νὰ μένωσιν ἄεργοι· ἐγένοντο οὕτως αἱτιοὶ μεγίστου κακοῦ.

Τῶν νοσοκομείων ἡ ἰδρυσις διὰ πόλιν τοιαύτην φαίνεται ἡμῶν τοσοῦτον ἐπιτυχής, καθ' ὅσον ὁσάκις συμβαίνουσι μολυσματικαὶ τινες νόσοι τὸ εὐμετάδοτον αὐτῶν ἐκθέται εἰς κίνδυνον ὀλοκλήρους οἰκογενείας καὶ πόλεως.

Τὴν μερίστην δὲ ὅμως ἔλλειψιν παντὸς πράγματος τότε δύναται τις νὰ νοήσῃ ἀκριβῶς, ὅποταν ἀπολέσῃ αὐτό, ὅπερ πρότερον εἶχε.

Ἡ σημερινὴ λειψυδρία ἡ καταπύχουσα τὴν Ἑλλάδα παρέχει εἰς ἡμᾶς μείζονα τὴν αἴσθησιν τῆς μεταφορᾶς τῶν

υδάτων εἰς τινὰ πόλιν.

Ἡ χρῆσις τοῦ ὕδατος καθαρίζει τὸ σῶμα ἀπὸ τῶν μόλυσμάτων, ἅτινα ἐπικολλῶνται ἐπ' αὐτοῦ, εὐφραίνει τὰς καρδίας, ὅταν εἶναι καθαρὸν καὶ εὐκρατον οἶον τὸ ἀνωτέρω προσδίδει εἰς τὰς πόλεις τὴν ἀρωματικὴν εὐωδίαν τῶν φυομένων δένδρων, ἅτινα παρέχουσι φιλοκαλίαν καὶ εὐρωστα καθιστάμενα πρόκεινται σεμνὰ παραδείγματα πρὸς μίμησιν εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Καὶ κατὰ μὲν τὸ θέρος παρέχουσι τὴν ζωοτρόφον σκιά των, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα ἐμποδίζουσι τὸν μακρόθεν πνέοντα ψυχρὸν ὄρορᾶν προσδίδοντα εἰς αὐτὸν τὴν εὐωδίαν καὶ ἡπιότητα τῆς θαλασσίας αὔρας.

Ἀνέπτυξε δὲ πρὸ παντός τὴν φυτεῖαν τῶν μορεῶν καὶ ἔδειξεν εἰς τὸ ποίμνιόν του ὅτι τὸ παραγόμενον φύλλον καθίσταται ὠφελιμώτατον πρὸς τὴν σιροτροφίαν.

Ἡ ἐπὶ τῶν ἔργων τούτων ἐποπτεία τοῦ Ἀγίου ἦτο αὐστηρά καὶ ἐπιμελής, δὲν ἀπήρχετο δὲ τοῦ ἔργου ἅμα τῇ τελευτῇ τοῦ ἁγιασμοῦ, ἀλλὰ αὐτὸς τὸν τόπον ἐκλέγων ἐφοίτα συχνότερον παντός ἄλλου πρὸς ἐπιβλεψιν τῆς καλῆς ἐκτελέσεως καὶ μετὰ ταῦτα πρὸς ἐπιθάρρυνσιν τῶν ἐν αὐτοῖς τοῖς ἰδρύμασι νοσηλευομένων ἢ ἐργαζομένων.

Δὲν ἄφινε τὸ πλοῖον εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἀνέμων καὶ τῆς τρικυμίας, ἀλλ' ὡς ἐπιδέξιος κυβερνήτης προεφύλαττε τοῦτο μήπως συντριβῇ κατὰ τῶν βράχων τῆς κινδυνώδους πορείας.

Ὁ Μητροπολίτης τῶν Θηβῶν καὶ Ἐξαρχὸς πάσης Βοιωτίας δὲν παρέβλεψε καὶ τὸ ζήτημα ἰδρύσεως Παρθενῶνος.

Οἱ κῆνόνες οἱ συνοδικοὶ εἶχον ἐπιτρέψει καὶ τὴν ἰδρύσιν Παρθενῶνων ἐν ταῖς πόλεσι, τὴν δ' ἀπόφασιν ταύτην τῶν Ἀγίων Πατέρων ἐθίχεν εἰς ἐνέργειαν ὁ Ἅγιος Θηβῶν.

Κατὰ τὸν ἐρμηνευτὴν τῶν Συνοδικῶν κηνόνων Θεόδωρον τὸν Βαλσαμῶν, ὅστις ἤχημασε μετὰ τὸν Ἰωάννην Καλοκτένην. «Μόνος δὲ ὁ Ἅγιος ἐκεῖνος Μητροπολίτης Θηβῶν, ὁ Καλοκτένης, ἐποίησε Παρθενῶνα εἰς Θήβας, καὶ ἔταξε παρ-

θεῖον ἐπ' αὐτῷ λαϊκῷ δι' ὃ καὶ ἔστι τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ αἰώνιον καὶ χαρὴν τούτου· εἰ δὲ θέλεις εἰπεῖν τὰς ἀσκητρίδας τοιαύτας παρθένους οὐδὲν εὐρήσεις ἐμποδῶ, εἰ μήπω θέλεις ταύτας παρεικᾶσαι ταῖς μονάζουσιν διὰ τὴν ἀπόκασιν καὶ τὰς ἐπὶ ἐκκλησίας συνθήκας αὐτῶν».

Ἡ ἰδρύσις τοῦ Παρθενῶνος τούτου ἀπεβλεπεν ἐν πρώτοις μὲν εἰς τὸ τῆς θρησκείας μέρος, ἔπειτα δὲ καὶ εἰς πρακτικώτατους κοινωνιολογικοὺς σκοποὺς· αὗται λέγει ὁ ἐρμηνευτὴς ὅμοιαι μὲν δύνανται νὰ ὀνομασθῶσι πρὸς τὰς ἀσκητρίδας, οὐχὶ δ' ὅμως καὶ πρὸς τὰς μονάζουσας· ἡ περιγραφή τῆς διαφορᾶς ταύτης σαφῶς καθορίζει τὴν ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον ἀπόβλεψιν τοῦ Ἀγίου, ὅστις δὲν ἐθίχεν μονάζουσας, ἦτοι μὴ ἐργαζομένας, ἀλλ' ἀσκητρίδας μὲν ἐργαζομένας δὲ ἐν τῇ πόλει. Ἐπειτὰ τοῦτο καὶ ἀσφαλιστικὸν διὰ τὰς ἀσκητρίδας ἦτο, διότι ἐν τοῖς περιχώροις ὡς ἐκ τῆς προηγηθείσης ἐπιδρομῆς ἐξέλιπεν ἡ ἀσφάλεια καὶ μάλιστα προκειμένου περὶ ἀόπλων γυναικῶν· αἱ μονάζουσας ὡς ὁ Βαλσαμῶν λέγει ἀπέκειρον τὰς ἑαυτὰς κόμας ὡς τοῦτο ἐξάγεται ἐκ τῆς φράσεως «εἰ μήπω θέλουν παρεικᾶσαι ταύτας ταῖς μονάζουσιν διὰ τὴν ἀπόκασιν καὶ τὰς ἐπὶ ἐκκλησίας συνθήκας αὐτῶν» δὲν ἦσαν λοιπὸν αἱ ἐν τῷ Παρθενῶνι μονάζουσας, ἀλλ' ἐδέχοντο καὶ ἄλλας παρθένους ἰσως πρὸς διδασκαλίαν. Ὁ Παρθενῶν οὗτος καθ' ἡμᾶς ἦτο σχολεῖον κορασίων, ἐπειδὴ δι' ἐν ἐκείναις ταῖς χρόναις τὰ μάλιστα ἐν τοῖς τοιοῦτοις σχολείοις τὰ ἱερὰ ἐδιδάσκοντο γράμματα, ὠνομάσθη Παρθενῶν ἢ τοιαύτη σχολή.

Αἱ παρθέναι αἱ μονάζουσας ἀπεμαχρύνοντο τῆς πόλεως, δὲν ἔβλεπον ἀνθρώπους, ἐνόμιζον ὅτι ἡ ἐρημος προσδίδωσιν αὐταῖς παρηγορίαν, ἐθαύμαζον τὰς ἵπταμένας μελίσσας, αἵτινες πανταχόθεν τὸ μέλι συνάγουσαι συγκομίζουσιν εἰς τὰς τῶν κυρίων ἀποθήκας, δὲν ἐμιμοῦντο δ' ὅμως αὐτὰς κατὰ πάντα.

Αἱ δ' ἀσκητρίαι ἐργαζόμεναι ὑπὲρ τῶν πασχόντων, τὰ πάντα δ' ὅσα ἔχουσι παρέχουσαι εἰς αὐτοὺς μόνον τὸν

ἄρτον ἢ μετὰ χορτοῦ τινὲς τρώγουσιν. Τοιαύτας παρθεύσασεν ὁ Ἰωάννης καὶ τὰς παρθένους, αἵτινες εἰργάζοντο χάριν ολοκλήρου τῆς πόλεως καὶ ἐτελείουν τὰ καλλιτεχνικά αὐτῶν κατασκευάσματα εἰς τὸ παγκόσμιον ἐμπόριον πρὸς δόξαν τοῦ Ἀγίου, οὗτινες τὸ μνημόσυνον ἐστὶν αἰώνιον.

Ἐν τῇ σχολείῳ τούτῳ προεπαιδεύοντο πασῶν τῶν οἰκογενειῶν τὰ κοράσια οὐ μόνον διὰ τὸν ἀσκητικὸν βίον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν οἰκογενειακόν, διότι κατὰ τὰς ποτὲ ἐπικρατοῦσας δοξασίας τὰ κοράσια καὶ ἐν γένει τὰ τέκνα πασῶν τῶν οἰκογενειῶν ἔπρεπε νὰ ἀκούωσι τακτικώτατα τὰς ἀγίας Ἰβραφὰς, ἀποδείξει δὲ τούτου εἶναι ὅτι καὶ πολλοὶ βασιλοῦπαιδες ἠσπάζοντο τὸν τοιοῦτον βίον παρέχοντες τὰς ἐαυτῶν περιουσίας εἰς ἀγαθοεργὰ μοναστήρια. Τοιαύτη εἶναι ἡ ὁράσις τοῦ Ἀγίου ἐν Θήβαις ἐκ τῶν ἐλίγων περὶ αὐτοῦ προχείρων μαρτυριῶν.

Κατὰ τὴν ἐν Θήβαις τοπικὴν παράδοσιν ἡ σωζομένη τῆς Θεομήτορος εἰκὼν εἶναι χειρόπλασμα τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ, ὅστις ἐδίδαξεν ἐν Θήβαις, ἐνθα καὶ ἀποθανὼν ἐτάφη, τὰ δ' Ἅγια αὐτοῦ λείψανα μετεκομίσθησαν εἰς Βιζάντιον κατὰ διαταγὴν τοῦ Κωνσταντος, υἱοῦ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου. Ἡ εἰκὼν αὕτη σφύζεται ἀληθῶς Χριστιανικὸν καιρὸν ἐν τῷ Ναῷ τούτῳ.

Ὁ ναὸς οὗτος τῆς Θεοτόκου, ἡτο Μητροπολιτικὸς τῶν Θηβῶν καὶ κατ' αὐτοὺς τοὺς χρόνους τῆς Φραγκοκρατίας ἐν Ἑλλάδι. Ἀναφέρεται δὲ πού λόγου γενομένου περὶ τῆς στέψεως τοῦ δουκὸς Γουίδωνος, ὅστις ἐνηλικιώθη ἐν ἔτει 1294, ὅτε πρὸς τελετὴν τῆς στέψεως ἐκλήθησαν πάντες οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ Βαρῶναι καὶ αὐτοὶ οἱ Ἕλληνες ἡγεμόνες τῆς Μεγαλοβλαχίας, μέλλοντες πάντες νὰ λαβῶσι πλοῦσιζ δῶρα, ὅτι ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀγίου ἀνοικοδομηθεὶς οὗτος ναὸς ἦτο μεγαλοπρεπέστατος.

Τὸ ἀξίωμα τοῦ Μητροπολίτου πάσης Βοιωτίας τότε βαλίστα ἀνῆλθεν εἰς περιωπὴν, διότι κατάρθρωσαν οἱ Θη-

βαῖοι ταῖς ὁδηγίαις τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου νὰ ἀναπτύξωσι τὴν βιομηχανίαν καὶ πρὸ ἐμπόριον εἰς τὸ ἑπακρον, κατέστησαν τὴν ἐαυτῶν πόλιν ἐξάρχουσταν.

Ὁ Ἅγιος τόσαῦτα ἐπιτελέσας καὶ ἀνεγείρας Μουσεῖον τῆς ἐαυτοῦ σεμνοπρεπείας καὶ ἀγιότητος εἰς τοὺς Οὐρανούς ἀπεκοιμήθη πρὸς δόξαν τῆς προστατευούσης αὐτὸν Παρθένου καὶ τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ. Ὡς βλέπομεν δὲν ἐπεδίωκε τὴν ἀπομόνωσιν ἐαυτοῦ πρὸς ἀνάπαυσιν, ἀλλὰ τὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἄλλων ἴδιον πλοῦτον ἐθεώρει. Ἐὰν ἐπεδίωκε τὴν ἡσυχίαν πρὸ πολλοῦ θὰ εἶχε κλεισθῇ καὶ αὐτὸς εἰς πολυτελὲς τι Μοναστήριον.

Ἡ τοιαύτη καθ' ὅλον τὸν βίον τοῦ Ἀγίου μέριμνα τοσοῦτον ἀνύψωσεν αὐτὸν ἐνώπιον τῶν καρδιῶν τῶν Θηβαίων, ὥστε οὗτοι δι' ἀδείας ἐκκλησιαστικῆς ἀνῆγειραν εἰς μνήμην αὐτοῦ μεγαλοπρεπῆ ναόν, ὅστις ἔκειτο εἰς τὸ κέντρον τῆς ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ καὶ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ἐπαυξηθείσης καὶ ἀκμασάσης πόλεως.

Ἐν τούτῳ τῷ ναῷ κατετέθησαν τὰ Ἅγια αὐτοῦ Λείψανα, ὧν ἡ ἐπὶ τῶν πασχόντων εὐσεβῶν θεῖα ἐπενέργεια παρείχεν ἰάματα καὶ θεραπείας, ἐὰν μετ' εὐλαβείας προσήρχοντο.

Πλὴν τῆς τοῦ Ἀγίου εἰκόνος, ἣτις σφύζεται ἐν τῷ ἐσχάτως δαπάναις τῆς Α. Μ. Βασιλίσσης ἀνεγερθέντι κοινοτάτῳ ναῷ ἐπὶ τῆς θέσεως ἐν ἣ ἔκειτο ὁ προρρηθεὶς ἀρχαιότατος τοιοῦτος ὑπῆρχε καὶ τοιχογραφία ἐν τινὶ ἄλλῳ ναίσκῳ ἐν κατακόμβῃ ἣτις εἶναι ἐρείπιον ἐντὸς τῆς πόλεως καὶ ἀναφέρεται εἰς τὴν μνήμην τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης.

Οὕτως ὁ Ἅγιος Θηβῶν καὶ ἐξάρχος πάσης Βοιωτίας γεννηθεὶς ἐν Βυζαντίῳ καὶ χριστιανικώτατα ἐν τῇ γενετείρᾳ αὐτοῦ πόλει ἀνὰτραφεὶς δὲν διέμεινε μοναχός, ὅπως ἡσυχασὴ καθ' ὅλον τὸν ἐαυτοῦ βίον, ἀλλὰ καὶ ἀρίστης παιδείας τυχὸν ἐσπευσεν ἐκεῖ, ἐνθα ἡ φωνὴ τῆς Θεοτόκου καὶ τὸ συμφρόν τῆς Μεγάλης Πατρίδος ἐκάλει αὐτόν. Διότι δυνάμεθά ἀσφαλῶς νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι, ἂν μὴ ὁ Ἅγιος ἐκάθητό

ἐπὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ δοξαθείσης Ἰδρας, αἱ Θῆβαι σήμερον οὐ μόνον πόλις δὲν θά ἦσαν, ἀλλ' οὐδὲ χωρίον οὐδὲ θά ἐμαρτυροῦντο τὰ ἀρχαῖα αὐτῶν Θεμέλια.

Ἐκ τοῦ βίου αὐτοῦ κρίνοντες τὸν Ἅγιον εὐρίσκομεν αὐτὸν εὐσεβῆ μὲν ἀπ' αὐτῆς τῆς παιδικῆς ἡλικίας καὶ φιλόανθρωπον, φιλοπάτριδα δὲ καὶ πλήρη αὐταπαρνήσεως πρὸς τὸ καθήκον ἀπὸ τῆς νεανικῆς.

Τοιοῦτοι Ἱεράρχαι ποιμαίνοντες τὰς πόλεις ἐμβάλλουσιν εἰς τὰ στήθη τῶν διδασκόμενων τὴν εὐσέβειαν καὶ μεγαλοφροσύνην ἐνώπιον τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ.

Καὶ τῇ ἀληθείᾳ ὁ Ἑλληνισμὸς οὐδέποτε ἐστερήθη τῶν Μεγάλων τέκνων του, ἀλλ' ὡς Λερναία Ἴδρα πλείονας ἀνέφυνεν ἔπου εἰς ἡ ὀλίγοι τινὲς ὑπὸ τῆς κακῆς μοίρας ἀπώλοντο.

Οἱ Θηβαῖοι καὶ πάντες οἱ Βοιωτοὶ πρέπει νὰ σεμνύνωνται διὰ τὸν ἀδάμαντα τοῦτον τῆς χώρας τῶν, ὅστις ἐπ' ὀλίγον ἀναφανείς σύμπασαν τὴν ἐκείνων χώραν κατήρυγασεν· νὰ χαίρωσι δὲ, διότι, ἂν ἡ ἀρχαιότης ἀνέδειξε τὸν ἐκ τῆς Καδμεΐας Πίνδαρον, καὶ οἱ σκοτεινοὶ τοῦ μέσου αἰῶνος παρ' αὐτοῖς χρόνοι κατηρυγᾶσθῃσιν διὰ τοῦ σελασφόρου τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας κήρυκος Ἰωάννου τοῦ Καλοκτένου.

Τὸν λαμπρόν τοῦ ἁγίου βίον ἐπεσφράγησεν ὁ εἰρηνικὸς ἐν Χριστῷ θάνατος ἐν μέσῳ τῶν ἀγαπώντων καὶ θρηγούντων αὐτόν Θηβαίων οἵτινες δεόντως ἐτίμησαν καὶ τιμῶσι τὸν Ἅγιον Ἰωάννην Καλοκτένην κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ἀποκοιμήσεώς του συμβάσης τὴν 29 Ἀπριλίου.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ φαεινοῦ τούτου τῶν Βοιωτῶν ἀστέρος τοῦ μετὰ θαυμασίας αὐταπαρνήσεως ὑπερασπισαμένου τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ καὶ τὴν ἐνδοξὴν πόλιν λόγῳ τε καὶ ἔργῳ κατὰ τε τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν κινδύνων, ἤρξατο καταρρέουσα καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ἐλευθερία.

Τούτου τοῦ παραδείγματος ἀκολουθοῦντες καὶ ἡμεῖς φιλέοργοι Χριστιανοὶ δυνάμεθα νὰ καταστῶμεν ἐπαμίλλοι τοῦ Ἁγίου διὰ τῆς εὐσεβείας καὶ χρηστότητος, οὗ ταῖς ἰκεσίαις ὁ θεὸς δῶν ἡμῶν τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΙΩΑΝΝΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΘΗΒΩΝ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΤΕΝΟΥΣ
ΚΑΙ ΝΕΟΥ ΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

Τῇ κθ' Ἀπριλίου μνήμην ἐπιτελοῦμεν
τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου
τοῦ Καλοκτένου Μητροπολίτου
Θηβῶν τοῦ νέου ἐλεήμονος.

Ἐσπέρας τὸ Μακάριος ἀνὴρ εἰς
τὸ, Κύριε ἐκέκραξα, ψάλλομεν ἐκ
τοῦ Πεντηκοστάρχου β' καὶ τὰ πα-
ρόντα τοῦ ἁγίου δ'.

Ἦχος α'. Τῶν Οὐρανίων ταγμάτων.

Τὸν Ἰωάννην προθύμως δεῦτε τιμήσωμεν τὸν τῆς ἡμῶν πατρίδος, ἱερὸν ἀρχιεπίσκοπον, τὸν ἄκακον καὶ πρᾶ-
ον καὶ συμπαθῆ, καὶ ἀπλοῦν καὶ ἡσύχιον, καὶ ἐλεήμονα νέ-
ον καὶ πρεσβευτὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν πανάριστον.

Ὁ Ἱερός ἀρχιεπίσκοπος Θηβῶν ὁ πρόεδρος, ὁ νέος ἐλεή-
μων, Ἰωάννης ὁ κτήτωρ, τιμάσθω ἐπαξίως ὅτι καὶ
ζῶν, τῶν πενήτων ἐκήδετο, καὶ μετὰ τέλος πρεσβεῖ
τῷ λυτρωτῇ τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Οἱ τῶν Θηβαίων σε παῖδες τιμώντες ἅγιε, ἀντήγειρον ἐκ βάρβρων, εὐλαβείᾳ καὶ πόθῳ, τὸν ἅγιον ναόν σου, ἐν ᾧ ἔσαι τὴν λατρείαν τοῦ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες δοξαζουσί σου ἡμῖν, τὸν δοξάσαντά σε Κύριον.

Λαλλιάται καὶ χαίρει πανηγυρίζουσα, ἡ τῶν Θηβαίων πόλις, ἐν τῇ Θεῇ σου μνήμῃ, πλουτήσασα καὶ γὰρ σε ποιμένα αὐτῆς καὶ προστάτην θερμότατον, ἐκ πειρασμῶν καὶ κινδύνων παντοδαπῶν, ἐκλυτροῦται ταῖς πρεσβείαις σου.

Δόξα ἡχος πλ. β.' τοῦ Ἀγίου

Πῆλάμψε σήμερον τοῦ Ἱεράρχου ἡ μνήμη, καταυγάζουσα πιστῶν τὰς διανοίας καὶ εὐφραίνουσα Θηβαίων τὰς καρδίας· ἐν ἡ συνελθόντες οἱ πιστοί, πνευματικῶς πανηγυρίζομεν, καὶ τὸν ἐν μέσῳ ἡμῶν ἀοράτως παρεστῶτα ἱεράρχην καὶ προστάτην, ἁσματικοῖς ἐγκωμίοις ἀνευφημοῦμεν, τὸν σωτῆρα Κύριον δοξαζόντες, τὸν σώζοντα ἡμᾶς ταῖς ἰκεσίαις αὐτοῦ.

**Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Εἴσοδος. Φῶς ἱλαρόν,
τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ
ἀναγνώσματα.**

Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα.

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων καὶ εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλῇ αὐτοῦ. Μακάριος ἄνθρωπος, ὃς εὖρε σοφίαν καὶ θνητός ὃς οἶδε φρόνησιν. Κρεῖσσον γὰρ αὐτὴν ἐμπορεύεσθαι, ἢ χρυσίου καὶ ἀργυρίου θησαυρούς. Τιμιωτέρα δὲ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν· οὐκ ἀντιτάσσεται αὐτῇ οὐδὲν πονηρόν· εὐγνωστός ἐστι πᾶσι τοῖς ἐγγίζουσιν αὐτῇ· πᾶν δὲ τιμιον, οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστίν. Ἐκ γὰρ τοῦ στόματός αὐτῆς ἐκπορεύεται δικαιοσύνη· νόμον δὲ καὶ ἔλεον ἐπὶ γλώσσης φέρει. Τοιγαροῦν ἀκούσατέ μου, ὦ τέκνα, σεμνὰ γὰρ ἔρω·

καὶ μακάριος ἄνθρωπος, ὃς τὰς ἐμὰς ὁδοὺς φυλάξει. Αἱ γὰρ ἔξοδοί μου, ἔξοδοι ζωῆς, καὶ ἐτοιμάζεται θέλησις παρὰ Κυρίου. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ ὑμᾶς, καὶ προέμαι ἐμὴν φωνὴν υἱοῖς ἀνθρώπων· Ὅτι ἐγὼ ἡ Σοφία κατεσκεύασα βουλήν, καὶ γνῶσιν καὶ ἔννοιαν, ἐγὼ ἐπεκαλεσάμην. Ἐμὴ βουλή καὶ ἀσφάλεια, ἐμὴ φρόνησις, ἐμὴ δὲ ἰσχὺς· Ἐγὼ τοὺς ἐμὲ φιλοῦντας ἀγαπῶ, οἱ δὲ ἐμὲ ζητοῦντες εὕρησόν με χάριν. Νοήσατε τοίνυν ἄκακοι πανουργίαν, οἱ δὲ ἀπαιδεῦτοι ἐνθεσθε καρδίαν. Εἰσακούσατέ μου καὶ πάλιν, σεμνὰ γὰρ ἔρω· καὶ ἀνοίγω ἀπὸ χειλέων ὀρθά· Ὅτι ἀλήθειαν μελετήσει ὁ λάρυγξ μου, ἐβδελυγμένα δὲ ἐναντίον ἐμοῦ χεῖλη ψευδῆ. Μετὰ δικαιοσύνης πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου· οὐδὲν ἐν αὐτοῖς σκολιόν, οὐδὲ στραγγαλιῶδες. Πάντα εὐθέα ἐστὶ τοῖς νοοῦσι, καὶ ὀρθὰ τοῖς εὕρισκοντι γνῶσιν. Διδάσκω γὰρ ὑμῖν ἀληθῆ, ἵνα γένηται ἐν Κυρίῳ ἡ ἐλπίς ὑμῶν, καὶ πλησθῆσθε πνεύματος.

Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα

Στόμα δικαίου ἀποσταζει, σοφίαν, γλῶσσα δὲ ἀδίκου ἐκλεῖται· χεῖλη ἀνδρῶν δικαίων ἐπίστανται χάριτας, στόμα δὲ ἀσεβῶν καταστρέφεται. Ζυγαὶ δολιοὶ ἐβδελυγμά ἐνώπιον Κυρίου, στάθμιον δὲ δίκαιον δεκτὸν αὐτῷ· Οὐδ' εἰς ἐλθὼν ὕβρις, ἐκεῖ καὶ ἀτιμία στόμα δε ταπεινῶν μελετᾷ σοφίαν. Τελειότης εὐθέων δὲ γήγησει αὐτοὺς, καὶ ὑποσκελισμός ἀθετούντων προνομεύσει αὐτούς. Οὐκ ὠφελήσει ὑπάρχοντα ἐν ἡμέρᾳ θυμοῦ, δικαιοσύνη δὲ ρύσεται ἀπὸ θανάτου. Ἀποθανὼν δίκαιος ἔλιπε μετὰ μελόν· πρέχειρος δὲ γίνεται καὶ ἐπίχαρτος ἀσεβῶν ἀπώλεια. Δικαιοσύνη ἀμώμου ὀρθοσμεῖ ὁδοὺς, ἀσέβεια δὲ περιπίπτει ἀδικία. Δικαιοσύνη ἀνδρῶν ὀρθῶν ρύσεται αὐτοὺς, τῇ δὲ ἀβουλίᾳ ἀλίσκονται παρὰ νόμον. Τελευτήσαντος ἀνδρὸς δικαίου, οὐκ ἔλλυται ἐλπίς· τὸ δὲ καύχημα τῶν ἀσεβῶν ἔλλυται. Δίκαιος ἐκ θύρας ἐκδύνει, ἀντ' αὐτοῦ δὲ παραδίδεται ὁ ἀσεβὴς, ἐν στόματι ἀσεβῶν παγίς· πολίταις, αἰσθητοῖς δὲ δικαίων εὐδοξία. Ἐν ἀγαθοῖς δικαίων κατάρθεται πόλις, καὶ ἐν ἀπωλείᾳ ἀσεβῶν ἀγαλλίαμα. Ἐν

εὐλογία εὐθέων ὑψωθήσεται πέλις, σπόμετι δὲ ἀσεβῶν κατασκαρῆσται. Μυκτηρίζει πολίτας ἐνδεής φρενῶν, ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἥσυχον ἄγει.

Σοφίας Σολομώντος τὸ ἀνάγνωσμα. (Πεβ. δ' 7-10)

Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται· γῆρας γὰρ τίμιον, οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀνὴρ ἐπὶ ἡμετέρηται· πολὺ δὲ ἔστι φρόνησις ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γῆρας βίος ἀκηλίδωτος· εὐάρεστος τῷ Θεῷ γενόμενος ἤγαπήθη, καὶ ζῶν μεταξὺ ἀμαρτωλῶν μετετέθη, ἡρπάγη μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἡ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ. Βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυρεῖ τὰ καλὰ καὶ ρευβατμός ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἀκακόν· τελειωθείς ἐν ὅλῳ γὰρ ἐπλήρωσε χρόνους μακροῦς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας· οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὸν στίχον στιχηρὰ.

Ἦχος πλ. α' χαίροις ἀσκητικῶν.

Χαίρει ἡ τῶν Θεβαίων πληθὺς, τὴν πεναγίαν ἐρτάζουσα μνῆμιν σου, ἐκλάμψαν ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἱερῶν ἑορτῶν, τῆς ἐνδόξου θείας ἀναστάσεως, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τοῦ ἐν γῇ σε δεξάσαντος, οὗ τῇ μιμήτῃ ὡς ποιμὴν ἀληθέστατος, ὑπερέλαμψας, ἀρετῶν ταῖς λαμπρότησιν, ἔθεν καὶ τὰ συστήματα, πρὸς ὕμνον διΐχαιρας, τοῦ ἐν ὑψίστοις ἀπαύστως, δοξαζομένου δεσπότου σου, ὃν νῦν ἐκδυσώπει, μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων ὑπὲρ τῆς κοίτης σου.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου

Χαίρει ἱεραρχῶν ὁ χορὸς, ἡ τῶν ἁγίων καὶ δικαίων ἀσκήγυρις, ἀπάντων τε τῶν ἁγίων ὁ Θεοφόρος ἐσμός, συνοικὸν Σε ἔχων καὶ ὁμόσκηρον, μεθ' ὧν συμπάρισται, ἱεράρχα θεαπίσις, καὶ συγχορεύεις ἐν ὑψίστοις γῆ-

θόμενος, καὶ τὴν ἀληκτον χαρμονὴν ἐμφορούμενος, ἧς καὶ ἡμεῖς ἀξίωσον, ταῖς θείαις πρεσβείαις Σου, Θεομακάριστε πατέρες, τοὺς ἐκτελοῦντας τὴν μνῆμιν Σου, καὶ ρῦσαι κινδυνῶν καὶ παντοίων ἀλγερδῶν καὶ περιστάσεων.

Στίχος. Οἱ ἱερεῖς σου Κύριε ἐνδύδονται.

Υαίροις τῶν ὁρφανῶν ὁ πατήρ, τῶν πενομένων ἡ τροφή· ἢ ἀδάπανος, τοῦ γῆρως ἡ βακτηρία, χειμαζομένων λιμῆν, τῶν ἀδικουμένων ἡ βήθεια, ἐλέους τὸ πέλαγος, συμπαθείας ἡ ἄβυσσος, δικαιοσύνης ὁ κανὼν ὁ εὐθύτατος, ὁ ἰσαγγελὸς καὶ ὑράνιος ἄνθρωπος χαίροις ὁ ἐτοιμότατος, καὶ πρέσβης θερμότατος, τῶν αἰτουμένων σε πατέρες, καὶ εὐλαβῶς μεμνημένων σου, Χριστὸν ἐκδυσώπει ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Ἀδὲς τοῦ Ἁγίου ἤχος πλ. δ'.

Ἡς ἐπταπύλου τὸ κλέος τοῦ Βυζαντίου τὸ καύχημα, ἱερῶν ὁρφανῶν καὶ πενήτων τὸ μέγα παραμύθιον, ἱεραρχῶν τῶν Θεβῶν Ἰωάννη Θεοπίσις, ἀξιοχρέως εὐφημοῦμέν Σε, Διὸ, καὶ πόθῳ τιμῶντες τὴν πανίερρον μνῆμιν σου, ἐκλάμψαν ἐν τῷ μέσῳ τῆς Χριστοῦ ἀναστάσεως, εὐσεβοφρόνως δοξαζόμεν, τὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστάντα Θεὸν ἡμῶν τὸν σώζοντά ἡμᾶς ταῖς ἡμέραις σου.

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Νῦν ἀπολύεις, Τρισάγιον.

Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου ἤχος δ'.

Ἦκ μέσης τῆς Κυρίου ἐπιποθήσας ψυχῆς, κατὰ ῥέοντα ἡμετέρας καὶ ἐπιπόνῳ ζωῇ τὴν σάρκα ἐξέτηξας, ἔσπευσας ἱεράρχα· Βιωτῶν Ἰωάννη, φίλος Χριστοῦ γενέσθαι διὰ σῶκτον πενήτων, διὸ καὶ νέος ἐλεήμων ἐκλήθης μακάριε.

Τὸ πρῶτον εἰς τὴν Ἀιὴν ἰδιόμελα ἤχος α'.

Θερχίῳ βουλήματι, ἀνώθεν ἡ παντάνασσα μητροπάρθενος, ἱεράρχην Σε Θεβῶν προσεφώνησεν, ὁπηγνίσαι τὰς εὐχὰς καὶ τοὺς ὕμνους, ταύτῃ ἀνέπεμψες ἐν ἀγρό-

πνοῖς στάσειν· ὅθεν καὶ ἀνάβας ἐν τῇ θείᾳ περιόπῃ, ἐξέλαμψας ἐν ἔργοις καὶ διδάγμασι, πτωχεῖαν δι' ἀγάπην πενήτων κτησάμενος· καὶ νῦν μεταστας πρὸς οὐρανόν, ἀπολαμβάνεις τὸν μισθὸν τῶν καμάτων σου καὶ πρεσβεύεις ὑπὲρ τῆς ποίμνης σου, Ἰωάννη ἐλεήμων, μακάριε.

Ἦχος ὁ αὐτός

Πνευματικὴν χορεῖαν σήμερον πιστοὶ, δεῦτε συγκροτήσωμεν, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἱεράρχου καὶ θεοφόρου πατρὸς, μιμούμενοι αὐτοῦ τὴν ἰλαρότητα, τὸ πρᾶον καὶ φιλόνητον, δι' ὧν ἐλαμψεν ὡς ἥλιος τοῖς πέρασιν, ὁ τῶν Θηδῶν προστάτης καὶ πρόμαχος, θεῖα ψήφῳ ἀναδειχθεὶς, καὶ Χριστῷ τῷ δι' ἡμᾶς ἀναστάντι βοήτωμεν, τοῦ ἱεράρχου πρεσβείαις ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰρήνευσον τὸν κόσμον Σου καὶ σῶσον πᾶς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος ὁ αὐτός.

Ἰεράρχα μέγιστε, ποιμενάρχα τῶν Θηδῶν, καὶ πιστῶν ἐγκαλλώπισμα, Σὺ ἐν ἀρεταῖς διαπρέψας καὶ τῷ Θεῷ οικειωθεὶς ἐπαξίως ἐκλήθης ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς χάριτος, ἐντεῦθεν δ' ἐξακοντίζων ὡς ἀστραπή, τὰς ἀκτίνας τοῦ ἐνοικοῦντος σοι Ἀγίου πνεύματος, τοὺς ἐν τῷ ζόφῳ τῆς ἀγνοσίας διατελοῦντας καὶ ἰουδαίζοντας πιστοὺς, ταῖς διδασκαλίαις σου ἐφώτισας οὖς καὶ προσήγαγες Χριστῷ κεκαθαρμένους ὡς εὐῶδες θυμίαμα.

Δόξα, τοῦ ἁγίου ἤχος πλ β'

Δεῦτε πιστοὶ, τοῦ Βυζαντίου τὸ θέλημα, καὶ Βοιωτίας τὸ μέγιστον ἐγκαλλώπισμα, εὐφρημήσωμεν ἅμασιν, Ἰωάννην τὸν νέον ἐλεήμονα· οὗτος γὰρ ἐν τῷ ὕψει τῆς ἀρχιερατείας διαπρέψας τῇ θεῇ ψήφῳ, τὴν ἐκκλησίαν κατεκόσμησε τοῖς θείοις διδάγμασιν, αὐτουργὸς γενόμενος ἱερῶν κατορθωμάτων, δι' ὧν καὶ δεδεχαστάι παρὰ τοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ δοξάζοντος τοὺς αὐτὸν ἀντιδοξάζοντας.

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· τροπάριον τοῦ ἁγίου τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος δις καὶ ἀπαξ τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ὁρθρον

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν Καθίσματα.

Ἦχος α' Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Ποιμένα σε Θηδῶν, καὶ προστάτην τιμῶντες, χηρῶν καὶ ὀρφανῶν μὴ κενούμενον πλοῦτον, ἀξίως δοξάζομεν, τὴν πανέρον μνήμην σου, ἣν ἐδόξασεν ὁ τῶν ἀπάντων Δεσπότης, ὃν ἰκέτευε ἐκ πειρασμῶν καὶ κινδύνων, σωθῆναι τοὺς δούλους σου.

Δόξα τὸ αὐτὸ, καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.

Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν Καθίσματα.

Ἦχος γ' Τὴν ὠραιότητα τῆς πορθεσίας.

Τὴν κηδευμένην πάτερ τοῦ βίου Σου, καὶ τὴν λαμπρότητα τῆς πολιτείας Σου, ἡ Θεοτόκος Μαριάμ ἐδήλωσε παραδόξως, ὅθεν καὶ ποιμένα σε, Βοιωτία προσήκτο, ἣν περ καὶ ἐποίησας, θεῖα ράβδῳ τῶν λόγων σου, τὴν θαλάσσαν παθῶν διαρρήξας, τὸν νέον Ἰσραὴλ ἐκλυτρούμενος.

Δόξα τὸ αὐτὸ, καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.

Μετὰ τὸν Πολυέλαιον, Καθίσματα.

Ἦχος δ' Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Τὴν ἱεράρχην τοῦ Χριστοῦ Ἰωάννην, τὸν Βοιωτίας ἐλεήμονα νέον, χρεωστικῶς τιμήσωμεν φιλέοργοι, πόθῳ ἐκμιμούμενοι τὴν αὐτοῦ πολιτείαν, ἵνα ὑπαντήσωμεν τῷ Χριστῷ ἐν ἐλέφ, λαμπαδηφόροι πάντες οἱ πιστοὶ, ἐν οὐρανίοις θαλάμοις συναγαλλόμενοι.

Ἔτερον. Δόξα, Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Θηβαίων ἡ πληθὺς, φιλεόρτων τὰ πλήθη, πανήγυριν ὁραιδρὰν συγκροτοῦντες τιμῶμεν, τὴν μνήμην ἁγίου

ιεράρχα πατὴρ ἡμῶν, ὅθεν αἰτησαί πάσης ἀνάγκης ρυθίζ-
ναι, τὴν τιμωσάν Σε καὶ μεγαλύνουσαν πόλιν, ἣν πάλαι ἐποίμανας.

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Οἱ ἀναβαθμοί. Τὸ ἀ. ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἤχου.

Προκείμενον. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου.

Στίχ. Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη.

Πᾶσα πνοή, Εὐαγγέλιον, Κατὰ Ἰωάννην, Ὁ μὴ εἰσερχόμε-
νος διὰ τῆς θύρας. Τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεα-
σάμενοι, Ὁ Ν'. Χῦμα.

Δόξα ταῖς τοῦ Ἱεράρχου, Καὶ νῦν ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Ἐλεήμων ἐλέησόν με καὶ τὸ ἰδιόμελον, ἤχος πλ. β'.

Ἐξεχύθη ἡ χάρις ἐν χεῖλεσί σου, ὅσιε πάτερ, καὶ γέ-
γονας ποιμὴν τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας, διδάσκων τὰ λο-
γικὰ πρόβατα, πιστεύειν εἰς Τριάδα ὁμοούσιον, ἐν μιᾷ θεό-
τητι.

Ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν Εἰρμῶν εἰς στ'. καὶ τοῦ

Ἀγίου εἰς δ'. Στίχ. Ἄγιε τοῦ Θεοῦ.

Ὁ κανὼν τοῦ Ἀγίου, ᾠδὴ ἀ. ἤχος ἀ.

Ἀναστάσεως ἡμέρα.

Πανηγύρεως ἡμέρα, δεῦτε δράμωμεν νῦν, πάντες ὁμοῦ
προσφόρως, τὸν ἀρχιποίμενα ἡμῶν, τὸν ἐκλ. μψαντα ἐν γῇ
ἀστέρως δίκην, πιστῶς ἀνυμνήσωμεν, Ἰωάννην τὸν ἐνδο-
ξον.

Τῆς θεότητος τῷ πόθῳ προσηλώσας σαυτὸν, πᾶσαν τοῦ
κόσμου σχέσιν, ἀπετινάξω οὐδαμῶς τὸ παράπαν τῆς σάρ-
κός φροντίδας σφῆ, διὸ καὶ γεγένησαι οἰκητήριον πνεύμα-
τος.

Τὴν πάντερόν σου μνήμην ἐξομνήσῃ ποθῶν, χάριν μοι
δὸς ἐξ ὕψους, ᾧ χαριτόνυμε ποιμὴν, καὶ τὸν ζῶπον τοῦ νοδῆ
ψυχῆς τῆς ἐμῆς, σκεδάσας ἐξαλείψον, καὶ αὐτὸς με ἐνίσχυ-
σον.

Θεοτοκίον

Πανάγια Θεοτόκε ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς, καὶ τῆς ἀθανασίας,
τῆς ἀθανάτου με τρυφῆς καὶ τῆς θαλάσσης χαρμονῆς καὶ δόξης
τῆς Σῆς, ἀξίωσον δέομαι τὸν ἀνάξιον δούλον σου.

ᾠδὴ γ'. Δεῦτε πόμα πίωμεν καινόν.

Δεῦτε τὴν πάντερόν πιστοί, καὶ πανέορτον μνήμην τοῦ
Ἐλεήμονος, ἐπιτελοῦντες πιστῶς, καρποὺς εὐωδίας τῷ
Χριστῷ, ἀξίως προσάξωμεν.

Πᾶσαν ἡδυπάθειαν σαρκός, Ἰωάννη μακάριε βδελυξά-
μενος, τῆς ἀθανάτου ζωῆς, ἀξίως τετύχηκας θεῷ ἀει πα-
ριστάμενος.

Πόλιν τῶν Θηβαίων παροικῶν, τὸ πολίτευμα ἔσχεας οὐ-
ράνιον, ἐν ἀγρυπνίαις πολλαῖς, τὴν σάρκα ἐξέτηξας σφῆ,
θεῷ παριστάμενος.

Θεοτοκίον

Νύμφη παναμώμητε σεμνή, τοῦ νυμφῶνος τοῦ θεοῦ
σύ με ἀξίωσον, ἀγαλλομένῳ ποδὶ χορεύειν καὶ ψάλλειν
τὴν ᾠδὴν τὴν Σὴν πολυμνήτε.

Κάθισμα ἤχος πλ. δ'.

Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Ἀναβὰς εἰς τὰ ὕψη τῶν ἀρετῶν, καὶ τῇ θαλάῃ ἐκείνῃ κα-
ταυρασθεὶς, ᾧ πάτερ λαμπρότητι, τῶν δογμάτων τοῦ
πνεύματος, ἀληθῶς ἐδείχθης φωστὴρ διαυγέστατος, ἀ-
στραπαῖς φωτίζων τοῦ πνεύματος ἀπάντας, ὅθεν καὶ ἀμύ-

χλὴν τῶν παθῶν ἐκδιώξας, λαόν σου ἐποιμάνεις θεαρέστως μακάριε, διὰ τοῦτο βοῶμεν σοι, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορταζούσι πᾶσι τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Δόξα καὶ νῦν, τῆς ἐορτῆς.
ᾠδὴ δ'. Ἐπὶ τῆς θείας φυλακῆς.

Ἐπὶ τοῦ θρόνου δ' ἀνάβας τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, ὡς περ φαινότατος λύχνος, τὰς ψυχὰς ἐφώτισας τῶν πίστει προσιόντων σοι καὶ σκότους ἐλυτρώσω ζοφώδους, τῆς ἁμαρτίας αὐτοὺς κατακαλύπτοντος.

Τὴν τεθλιμμένην καὶ στενὴν ἐδὼν βεδέρας γεγενθίς, εὐρυχωρὸν πλάτος καὶ μακαριώτατον, ἐν οὐρανοῖς θεόσοφε, ἐν ᾧ καὶ συγχορεύεις ἀπαύστως, τοῖς τῶν ἀγγέλων χοροῖς συναγαλλόμενος.

Προσευχομένου Σου θερμῶς καὶ τὴν μητέρα τοῦ Θεοῦ ἀρχαγγελικῶς ἐξυμνοῦντος, θείας κατηξίωται φωνῆς μακαριώτατε, δηλούσης τὸ ὑπέρτατον ὕψος, τῆς προεδρείας τῶν Θηδῶν ἐν ἧ διέπρεψας.

Θεοτοκίον

Τὴν παναμώμητον ἀγνήν, τὴν τῶν ἀγγέλων χάρμονην, τὴν τῶν οὐρανῶν πλατυτέραν, δυσωπῶ Σε ἄχραντε, τὸν νοῦν μου φωταγώγησον, ἐσκοτισμένον πάθεισιν, ἢ τὸ ἀπρόσιτον φῶς, Χριστὸν κύησας.

ᾠδὴ ε. Ὁρθεῖσθαι δὲ θρόνου βαθέως.

Τιμῇ σου τὴν μνήμην τρισμακάρ, καὶ γηθούσῳς ἡ πόλις Θηδῶν πανηγυρίζει, ἣν περ διαφύλαττε καὶ ρύσαι περιστάσεων, ταῖς πρὸς Θεὸν ἰκεσίαις Σου.

Ναὺς ὑπερφύτου Τριάδος, θεομακάριστε πάτερ γενόμενος ἀπὸ βρέφους, ἱερὸν ἀνήγειρας ναὸν τῆς θεομήτορος περιχαλῆ καὶ λαμπρότατον.

Πτωχῶν καὶ χηρῶν ὁ προστάτης, τῆς Βοιωτίας τὸ κλέος ὁ μέγιστος Ἱεράρχης, Ἰωάννης ἄσπασιν ἀνευφημείσθαι σήμερον, ὡς ὑπὲρ πάντων δεόμενος.

Θεοτοκίον

Ἀνέγειρον κείμενον κόρη, τὸν ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις τοῦ βίου περιπεσόντα, καὶ τῆς ἀθανάτου με ζωῆς, τὸν ἀνυμνῶντα Σε μόνῃ ἀγνῇ καταξίωσον.

ᾠδὴ στ'. Κατῆλθες ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς.

Ἐσκόρπισας πάντα τὰ Σε τοῖς πτωχοῖς, Ἱεράρχα τῶν Θηδῶν, Ἰωάννη τρισμακάρ, δι' ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ὅθεν ἐσυχὲς βασιλείας οὐρανῶν καὶ τρυφῆς παραδείσου.

Τῷ θαύμῳ σου περιπολοῦντες οἱ πιστοί, τὸν τρισάγιον ὕμνον μετὰ δέους τῷ Κυρίῳ προσάγομεν, εὐφημοῦντες Σε Ἱεράρχα τῶν Θηδῶν, Ἰωάννη τρισμακάρ.

Παράδοξα πάτερ ὁρῶμεν τὰ Σε, παραδόξως γὰρ ἐν Σε ἐπιστάσα ἡ μήτηρ, τοῦ θεανθρώπου Ἰησοῦ, προκατήγγειλε, χαίροις λέγουσα καὶ Σὺ τῶν Θηδῶν προστάτα.

Θεοτοκίον

Κατῆλθεν ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς, καὶ συνέτριψε μοχλοὺς ὁ υἱός Σου Παρθενε, διὰ τὸ σῶσαι βροτοὺς οὐς κατέπιεν ἀπ' αἰῶνος ἀναιδῶς ὁ ἀκόρεστος Ἄδης.

Κοντάκιον ἥχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ σοφὲ τοὺς οἰακας, ἐπιστημόνως χαιρισθεὶς ταύτην ἀκύμαντον, διατήρησας μακάριε Ἰωάν-

νη, τὰς ζαλώδαις κατὰ γίδας ἐκκρουσάμενος, καὶ βιαίως
τρικυμίας τῶν αἱρέσεων, θέν κοάζω Σοι, χαίροις πάτερ
παμμέγιστε.

Ὁ οἶκος, ὁ ἄγγελος πρωτοστάτης.

Ἄγγελος σαρκιφόρος ἐπὶ γῆς ἀνεφάνης, τὴν φλόγα τῆς
σαρκὸς κατασβέσας, καὶ τὰ θανατηφόρα Σατὰν πυρφόρα
βέλη, κραταιῶς Ὅσις συνέτριψας, διὰ τοῦτο σοι κοάζω
γεγηθὼς ταῦτα.

Χαίρε ποιμὴν λογικῶν προβάτων.

Χαίρε λιμὴν τῶν ἐν ζάλῃ τοῦ βίου.

Χαίρε τῶν πενήτων τροφὴ ἀδαπάνητε.

Χαίρε τῶν Ὀσίων ἀπάντων ἐφάμιλλε.

Χαίρε, ὅτι διεσκέδασας τὴν οὐμίχλην τῶν παθῶν.

Χαίρε, ὅτι κατεφώτισας τὰς καρδίας τῶν πιστῶν.

Χαίρε τοῦ Βυζαντίου ὁ θεόφυτος κλάδος,

Χαίρε τῆς Βοιωτίας ὁ σεπτὸς Ἱεράρχης.

Χαίρε λάμπρον θεοῦ ἐνδιατήρημα,

Χαίρε σεπτὸν αὐτοῦ ἐγκαλλώπισμα.

Χαίρε γυμνῶν ἀναπήρων ἡ σκέπη,

Χαίρε θηβῶν μέγα κλέος καὶ σκύλε,

Χαίροις Πάτερ παμμέγιστε.

Τῇ καθ' τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου, μνήμῃ τοῦ ἐν
Ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιε-
πισκόπου Θηβῶν τοῦ Νέου Ἐλεήμονος.

Ἀρχαγγελικῶς ὁμιλῶν τῇ Παρθένῳ.

Τὸ χαρ' ἀκούεις παρ' αὐτῆς Ἰωάννη.

Πτωχοὺς ἐλεῶν ὁ νέος Ἐλεήμων.

Μισθὸν λαμβάνει μὴ κενούμενόν πλοῦτον.

Εἰκάδ' ἐννάτη ὁ νέος Ἐλεήμων.

Ἔλαβε πότμον Εἰρηναῖον.

Ταῖς αὐτοῦ ἁγίαις προεβείαις ὁ Θεός, ἐλέησον
καὶ δῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ὡδὴ ζ'. Ὁ Παῖδας ἐκ καμίνου ρυσάμενος.

Ἀπόροις ὀρφανοῖς ἐδοθήσας, πτωχοῖς συνεπάθησας,
ἀνδρὰ δὲ ἰδὼν στενοχωρίαις οὐ πλητάς, συνεχόμενον μά-
καρ ἐστέναξας, καὶ ἐκλαυσας ἐν παντὶ ἀδυνατῷ, θερμῶς
μακαριώτατε.

Πενῶντας καὶ διψῶντας θεσπέσιε, ἐπότισας εὐρεψας,
ξένους συμπαθῶς ἐπισυνάγαγας πολλούς, ἀσθενεῖς ἐπισκέ-
ψῳ ἡμφίεσας, γυμνοὺς τοὺς ἐν φυλακῇ διηκόνησας αὐτοῖς
ὡς συμπαθέστατος.

Τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ παριστάμενος, ἰκέτευε Ὅσις, πάν-
τας τοὺς τὴν Σὴν ἐπιτελοῦντας ἑορτὴν, λυτρωθῆναι κιν-
δύνων καὶ θλίψεων, καὶ τῆς ἐπουρανίου καὶ θείας τυχεῖν
μακαριότητος.

Ὁ τρόπος Σου ἀπλοῦς καὶ ἡσύχιος, ὁ βίος ἀνεπιληπτος,
ἀπαντα τὰ Σὰ ἀξιοθαύμαστα διό, οὐρανῶν βσιλείας ἡξί-
ωσας, ἐν ἧ μετ' ἀγγέλων χορεύεις, αὐτοῖς συναγαλλόμενος.

Θεοτοκίον

Παρθένε θεοτόκε πανύμνητε, τοὺς πόθῳ ὑμνοῦντάς Σε,
ρῦσαι συμφορῶν καὶ χαλεπῶν ἀμαρτιῶν, καὶ τρυφῆς πα-
ραδείσου ἀξιώσον, πρεσβείας τοῦ σεπτοῦ Ἱεράρχου, Θη-
βῶν τοῦ Σοῦ θεράπωντος.

ᾠδὴ η'. Ἀὖτη ἡ κλητὴ

Ολον σεαυτὸν τῷ τῶν ὄλων Δεσπότη, παρέδωκες προ-
θύμως ἀπὸ νεότητος μάκαρ, ἀπαλὼν ἐξ ὑνύχων γάρ ᾿Οσι,
οἱ τεκόντες Σε θεοὶς προσέταξαν, Σε ἀνατεθῆναι ὡς δῶ-
ρον τῷ Δεσπότη.

Πόθῳ τῷ σεπτῷ καὶ ἀγίῳ ναῶ σου, πάντες οἱ πι-
στοὶ προσπελάζοντες μάκαρ, τῷ Δεσπότη τῶν ὄλων κρυ-
γάζομεν, τῶν παιδῶν τὴν ἀνεστίν, Σε ὑπερυψοῦμεν Χρι-
στὲ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Πόλιν τῶν Θηβαίων ἦν ἐποίμανες πάτερ, φρουρεῖς ταῖς
Σαῖς πρεσβείαις καὶ διασώζεις κινδύνων, διὰ τοῦτο Σοῦ
πόθῳ γεραίρομεν τὴν μνήμην τὴν ἑνδοξὴν καὶ ὑπερυ-
ψοῦμεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον

Σὲ τὴν καθαρὰν καὶ ἀγίαν Παρθένον, ἣν ἄγγελοι ἀ-
παύστως ἐν οὐρανοῖς ἀνυμνοῦσιν, ἀνυμνῶ καὶ δοξάζω
πανάχραντε, πιστῶς καὶ κρυγαζῶ σοι, χαῖρε Θεοτόκα
δροτῶν ἡ σωτηρία.

ᾠδὴ θ'. Φωτίζου φωτίζου

Φαιδρόνου ἀγάλλου, τῆς ἐπταπύλου ὁ λαός, ἐν τῇ
μνήμῃ τῇ θεῖα τοῦ σοφοῦ ποιμένος σου, χόρευε, τέρπου
καὶ σκίρτα φαιδρῶς, κράζον θερμῶς, πάτερ Ἰωάννη, τοῦ
ὕμνητάς σου περισώζε.

Ψυχῆς τὴν λαμπάδα διατηρῶν διηνεκῶς, ἀκκτάσβε-
στον μάκαρ, Ἰωάννη ἑνδοξε, ἄρτι νυμφῶνι φαιδρῶς λει-
τουργεῖς, ὅ καὶ ἡμεῖς καταξιοθῆναι, διὰ παντός καθι-
κέτευε.

Προσθες ταῖς εὐχαῖς σου ὁ σὺς ἱκέτης τὴν ψῆν ἐκ καρ-
δίας προσῆξα πόθῳ τὴν ἐφύμνιον, χάριν διὸ ἱκατέως
θερμῶς, πάτερ τὴν Σὴν βράβεισόν μοι ἔπως, ἱκατα-
παύστως γεραίρω Σε.

Θεοτοκίον

Παρθένε Μαρία, τῶν ἀμετρήτων με κακῶν ἐλευθέρω-
σον τάχος, καὶ τοῦ σκότους ρῦσαι με, τοῦ ἐξωτέρου
καὶ πάσης ὀργῆς ἄλλης δεινῆς, ἵνα Θεοτόκα, ἀδιαλεί-
πτως δοξάζω Σε.

Ἐξαποδευιλάριον τοῖς μαθηταῖς συνέλλομεν

Τὸν μέγαν ἀρχιεπίμενα, καὶ ἱεράρχην ἅπαντες, τὸν
πρόεδρον τῶν Θηβαίων τιμήσωμεν Ἰωάννην, κρουνοῦς
θαυμάτων δρύει γάρ, καὶ ἰαμάτων ρύσας, καὶ θερα-
πευεὶ πάσχοντας, τοὺς εὐλαβῶς προσίοντας σορὶ αὐτοῦ
τῇ τιμῇ.

Καὶ τῆς τυχοῦσης ἐορτῆς.

Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ προσόμοια

ἦχος δ'. Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι

Τῶν πιστῶν ἐγκαλλώπισμα, Βοιωτίας τὸ κλύχημα
τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐνδιατήμα, τὸν ἱεράρχην ὕμνη-
σωμεν, τὸν θεῖον ἐν ἁσμασιν, Ἰωάννην εὐλαβῶς, θησαυ-
ρὸν τὸν ἀκήρωτον τὸν πλουτήσαντά, ἐνδεῶν τὰς ἐννοί-
ας καὶ εἰς γινῶσιν θειοτέραν ἀγαγόντά, καὶ πρὸς εἰρή-
νην ἀτάραχον.

Δις

Βυστιπόλε θεόληπτε ἱεράρχα σεβάσμιε, Ἰωάννη ἑν-
δοξε καὶ μακάριε, διὰ παντός καθικέτευε, Χριστὸν τὸν
φιάνθρωπον, καὶ πανάγαθον θεόν, οἰκτειρῆσαι τοὺς σέ-
βοντας τὴν ἀγίαν Σοῦ καὶ χαρμύσσονον μνήμην καὶ φω-
τίσαι, καὶ τελείως ἐκλυτρώσαι τὰς αἰωνίου κολάσεως.

Τῶν ἀγγέλων ἰὰ τάγματα, καὶ δικαίων τὰ πνεύματα, χαίρων ὀρώσά σε, μεθιστάμενον, ἀπὸ τῆς γῆς πρὸς οὐράνια, καὶ θεῶν σκηνώματα, καὶ τῷ θρόνῳ τοῦ Χριστοῦ ἱερῶς παριστάμενον μεθ' ὧν πρέσβευε, δωρηθῆναι τῷ κόσμῳ τὴν εἰρήνην, καὶ ἡμῖν τοῖς Σε τιμῶσι, τὸ τοῦ Χριστοῦ μέγα ἔλεος.

Δόξα ἤχος πλ. δ.'

Τὸν συμπαθεῖ καὶ φιλόπρωχον καὶ ἐλεήμονα νέον, Βασιλείας τὸν Πρόεδρον, Ἰωάννην ἐπαξίως εὐφημήσωμεν, τὸν ἐξ ἐπαγγελίας παραδόξου, τεθέντα λύχνον τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ τοὺς πιστοὺς καταυγάζοντα ταῖς ἀστραπαῖς τοῦ κηρύγματος· ἀποστολικῶς οὖν ἐκόμενοι ρήσασθαι πρὸς ἀλλήλους βοήσωμεν τοιοῦτος ἡμῖν ἀδελφοὶ ἐπρεπεν Ἀρχιερεῦς, παρὰ Θεοῦ κεκλημένος, δι' οὗ ποιμανθέντες, ἐγνώκαμεν τὰς σωτηρίου ἐντολὰς Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τοῦ παρέχοντος ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν τῆς ἐορτῆς· Δοξολογία Μεγάλῃ τροπάριον τοῦ Ἁγίου καὶ ἀπόλυσις

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ ἀτίθωνα τοῦ Πάσχα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τροπάριον, τῆς ἐορτῆς, τοῦ Ἁγίου καὶ τοῦ ναοῦ, Κοντάκιον, τῆς ἐορτῆς· Ἀπόστολοι, τοιοῦτος ἡμεῖς ἐπρεπεν Ἀρχιερεῦς. Εὐαγγέλιον· Κατὰ Ἰωάννην, εἰ ἐν ᾧ Κύριος, ἐγὼ εἰμὶ ὁ ποιμὴν ὁ καλός. Εἰς τὸ ἐξαίρετον· Ἀξίον ἐστίν (ἐν Κυριακῇ δι' Ἀγγέλους ἐδόξα) Κοινωνικόν, εἰς μνημόσυνον, Χριστὸς ἀνάστη, εἰς τὸ ὄνομα Κυρίου καὶ ἀπόλυσις.

Τροπάριον ψαλλόμενον ἐν ἀποκλασίᾳ

ἤχος δ.'

Ετέθης ὡς λύχνος εἰς φῶς τῶν πιστῶν, ἐν τῷ ὕψει τῆς Χριστοῦ ἐκκλησίας τρισμικοὺς ἱεραρχῶν ἡ καλλονή, καὶ κατηύγασας διανοίας τοῦ λαοῦ θεοφθογγαῖς σου λόγοις.

